



Π Ρ Ο Ο Ι Μ Ι Α Κ Η

Ἱστορία περὶ ἀρέσεως, ἀρχαιότητος, αὐξήσεως, καὶ τῆς κατὰ τὸ τέλειον ἐπιδόσεως τῆς Μαθηματικῆς.



Ὁλομέσως τὰς Μαθηματικὰς αὐτὰς ἐκδύναται πραγματείας, καὶ ἀπικὸς ἔδοξέ μοι προοιμιάσαι τινὰ, περὶ ἀρίστιας, ἀρχαιότητος, καὶ τῆς ἐπ' ἄκρον ἐξοχότητος τῆς Μαθηματικῆς, χάριν τῆς προαίρου μαθητιῶντων. ὅπως γινώσκονται, ὁποῖα τις ἐπιστήμη πύρρι, ἐν ᾗ καθιερῶνται, καὶ ὁποῖα τῆς ἐν τῇ βίῳ ἀγαθῶν κρείττονος σιγῶνται, οἱ καταμιλῶντες αὐτῆς, διὰ τὸ ἀφρηῆσθαι

τῆς γνώσεως, ἀφίρῶνται ἐπομείως καὶ τῆς ἕξιως, ἡὼ οἱ πασῶν τῆς ἡλικιῶν ἐπὶ σεφίᾳ μέγα κικημεῖοι ὄνομα, ἐσδιλεχεῖ σπευδῶν ἑαυτοῖς ἐπορῆσαντο, καὶ περὶ πούτω ἐποιῶντο αὐτῆς, ὡς προαιρῆσθαι ὑπὸ λιπὸν ἕριβῶνιον ἐκπνέειν μάθησιν μόνον, ἢ ὑπὸ τῷ χλαμίδα, πλῆτον, δόξας, καὶ ὅσα τοῖς ἀφιλοσόφως πειθεῖοσι περὶ πολλῶν ἕγεται. Ἐν τῇ ἐκφωτῆσαι δὲ τῷ περὶ τῷ προκειμεῖον διήγησιν, ἔχρησάμην διαφόροις ἐπιστήμοις ἱστῶσαι περὶ ἀρχαιότητος, καὶ ἀκρεβέστερον πραγματωμέοις, εἰκαὶ σπεράδῳ, περὶ τῆς ἀρχαίων σοφῶν, οἷον τοῖς Ἡρόδω, Λαιρτίῳ, Πολυβίῳ, Τέτζῃ, Πλευπίρχῳ, Εὐρυβίῳ, Γελλίῳ, καὶ τῆς παραπλησίῳ.

Πρώτῳ τίνων πασῶν τῆς ἐπιστημῶν εὔρηται ἡ Μάθησις, ὡς ἱστορεῖ Ἰώσιπος, ὁ Φλάβιος, βιβλίῳ πρώτῳ, κεφαλαίῳ τρίτῳ, ἀνὴρ ἐπίσημος τῆς ἀρχαιότητι, καὶ τῆς γνώσεως τῆς γραφῆς. φησὶ γὰρ τῆς ἀπογόνου τῷ Σπῆθ, πρώτῳ; παρατηρῶσαι τῷ τῆς τῆς ἕρανίων σφαιρῶν, τῷ θείῳ, καὶ δρόμον τῆς ἀστέρων. Ἴνα δὲ τὰ ἀριθεύετα, καὶ συνηχθεύετα διὰ τῆς παρατηρήσειαν, εἰς ἀμνημοσυλίῳ μὴ ἐμπέσωσι τῆ γνώσει τῆς μεταγενεστέρων, προαιρηκότες τῷ Ἀδάμ τῷ παγγεσῆ φθορῶ τῷ παντός, ἴσισθαι μίαν μετὰ τῆ κατακλυσμῶ, ἐπῆραν δὲ τῆ ἐμπρησμῶ, ἀίετησαν δύο σήλας, τῷ μετὰ πλῆ.

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Π Ρ Ο Ο Γ Μ Ι Ο Ν. xv

πλίνθειον, τὴν δὲ λίθινον, καὶ ἐπέγραψαν ἐν ἑκατέρῃ τῇ εἰρηθούτῃ. ὡς εἰ τύχῃ τὴν πλίνθειον ἀπολειθῶναι τῆς κατακλυσμῶ, σωζομένη ἢ λίθινος, ἐπαρκέσῃ τοῖς ἀνθρώποις εἰς εὐρισιν τῆς ἐπιστήμης. ὡσαύτως καὶ ὁ πλίνθειος, ἐμπρησμῶ τῆς ἐπείρας ἀπολειθείσης. λέγουσι δὲ τὴν λίθινον σώζεσθαι καὶ εἰσὶτι ἐν τοῖς κατ' ἡμᾶς χρόνοις κατὰ τὴν Ἀσσυρίαν, ταῦτα μὲν δὲ ἐκεῖνος, ἐφ' οἷς πεισῶν διὰ τὸ ἐπίσημον τῷ ἀνδρὶ, καὶ ἀρχαῖον τῆς Γεωμετρίας.

Μετὰ τὸν κατακλυσμὸν πρώτως τῶν ἀνθρώπων τῆς Ἀσσυρίας, καὶ Χαλδαίας φασὶ σίβιδαι τῆς Μαθησίας, ὡς παραδίδωσιν ὁ αὐτὸς Γώσιπος, Διόδωρος, καὶ Πλίνιος, παρ' οἷς ἀναθαλάπμεται, ἔξήθησαν, καὶ ἐκτανθεῖσαι κατέλαβον τῆς Αἰγυπτίας, μὲν τὴν ἀπὸ Χαλδαίας, καὶ Ἀσσυρίας ἀποδημίας, κατὰ τὸν Ἀβραάμ. ὅπως γὰρ, ἐπιπύπντος τῷ θεῷ, καταλιπεῖν τὴν πατρῴαν γῆν, ἐφίκειτο εἰς Παλαιστίνην, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Αἴγυπτον, ὁρῶν δὲ τῆς ἐκεῖ στυδάζοντες ἐνδιλιχῶς πρὸς τὸ κρείττω τῶν πατρῴων, καὶ εὐφροῆς πρὸς ἀτίληψιν καὶ ὑψηλοτέρων, ὡς ὁ αὐτὸς Γώσιπος φησὶ, βιβλίῳ α': κεφαλαίῳ θ': τῆς Ἀριθμητικῆς καὶ Ἀστρονομίας μετέδοτο αὐτοῖς, ὡς ἴδει προηγεῖσθαι τὴν Γεωμετρίαν. ὅτι εἰς τοσοῦτον προήκισαν τῆς πρὸς τὴν μάθησιν ἐπιδόσειως, ὡς πιστάμεναι αὐτοῦς πατέρας μαθησίας, οἷα δὲ Ἀριστοτέλης ἀποφαίνεται ἐν τῇ αἰ' τῶν μετὰ τὰ φυσικὰ, κεφαλαίῳ α': τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης πρώτων ἐν τῇ Αἰγύπτῳ παρὰ τῶν ἱερέων εἰρηθῆναι.

Ἐκεῖθεν ἢ Μάθησις πομπορήσασα ἀφίκειτο εἰς Ἑλλάδα, καὶ τοῖς ἐκεῖ φιλοσόφοις ἐσπέισατο. Θαλῆς γὰρ ὁ Μιλήσιος, ὅς ἤκμασε πρὸ Κλειῦ ἔπει φησὶ δ': πρώτως τῶν Ἑλλήνων ἀπειθῶν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐκδιδαχθεὶς ἐκεῖθεν τὴν μάθησιν ἱκανῶς, μετέγαγεν εἰς Ἑλλάδα, ἀρχόμενος δημοσιάζειν τὴν Γεωμετρίαν. ὅτος ἐφίγει τὰς α': κατ' Εὐκλείδην προτάσεις, ε': ι': καὶ κ': τὴν β': γ': δ': καὶ ε': τὴν δ': ἐφ' οἷς ἐφύρηματι μεγάλη διαχυθεὶς τῇ ἕδονῃ, βῦν λέγεται θῦσαι. Αὐτὸς ἤρξατο παρατηρεῖν τῆς ἰσημερίας, ἡλιοστάσια, καὶ ἥροπας, μάρτυς ὁ Λαίρτιος, καὶ τὸν τῷ Ἡλίῳ ἐκλειψῖν αὐτὸς προείρηκεν, ὡς ἴσοραϊ Γεωμετρίας, καὶ Ἀριστοτέλης, ὡς δὲ Τέττης, καὶ τὴν τῆς Σιλήνης ἐκλειψῖν προαναγγεῖλαι τῆς Βασιλεῖς Κύρω, ἰσίου χάριν πρώτως ἐνομίθη πατὴρ καὶ εἰρηθῆς τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης παρὰ τοῖς Ἑλλησιν.

Μετὰ τῶτον Πυθαγόρας ὁ Σάμιος ἀρχαιοτάτος τῶν φιλοσόφων, ἤυξεν, καὶ κατακόσμησεν ἱκανῶς τὰς μαθηματικὰς ἐπιστήμης, ὑπερβαλλόντως δὲ τὴν Ἀριθμητικὴν, ὅπου διατάξατο, καὶ ἐκαλλιεργήσατο, ὡς καὶ πᾶς λόγος τῷ φιλοσοφεῖν παρ' ἐκείνῳ, ἐκεῖθεν παρήγατο, ἐκ τῶν ἀριθμῶν ἀμίλει. Τὴν δὲ Γεωμετρίαν, ὡς φησιν ὁ Λαίρτιος, αὐτὸς πρώτως ἐξῆρε τῆς ὕλης, αὐ-

Ε. Δ. ΤΗΣ Κ. Τ. Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

αὐτὸς τῆ ἀγχινοία τῶ τοῦ εὐρεῖν ἐν πῆς σοιχείοις τὸν λ β' : μ δ' : μ ζ' : καὶ μ η' : προτάσεις τῶ α' : διὰ δὲ τὸν λ β' : καὶ μ ζ' : πανηγυρίζει ἐκατόμβῳ , ὡς φησιν Ἀπολλόδωρος παρὰ τῆ Λαιρτίῳ , ἐπὶ πόντον διήπυθεο ἠγείτο τὸν εὐρισιν ποταμὸν θιωρημάτων . αὐτὸς τὰ ἀσύμμετρα μιγέθη , καὶ τὰ πρότε κωνικά σώματα εἰς φῶς ἤγαγε πῆς ἀθρόοις , τήν τε Ἀστρολογίαν , καὶ Μυσικὴν ἀρκύτως καὶ ἐδίδαξε , καὶ μὲν ἄλλω κατέθετο περὶ αὐτὰς τὸν ἄσκησιν . ἔπος ὄξυς καὶ ἀγχινοίς ἐξίβη περὶ τὰς ἐπισήμας , ὡς καὶ Ἀριστάρχης , καὶ Γουμασιάρχης ἐχημάτισι , καὶ τὸς ἰδίους ὀπαδῶς κοσμίσι καὶ περιφανέσι ἐκάλλυτο ἐπισήμας . Τέτῳ κατακλύθησαν Ἀγαξαγόρας ὁ Κλαζομενίος , καὶ Οἰτοπίδης ὁ Χίος , ὧν ποιῶνται μνήμῳ ὁ Πλάτων ἐν τῆ περὶ ἔρασῶν διαλόγῳ , ὡς εἰσαγεῖ τὸς τῆς συναγωνιζομένους τῆ Ἀγαξαγόρα καὶ Οἰτοπίδῃ περὶ τὰς τὸν κύκλων διαγραφὰς . ὁ δ' Ἀριστοτέλης ἀποφαίνεται , Γεωμετρίας τινα συγγράφει παρὰ τῶ Ἀγαξαγόρῳ , παρὰ δὲ Λαιρτίου περιλάθεμεν , ἀποδείξει τὸν Ἡλίον μείζονα τῆς Πιλοποννήσου . (σαφεῖς ἀρχαὶ τῆς Ἀστρονομίας) αὐτὸν διαλεχθῆναι καὶ περὶ τὸν ἐν Σιλήνῳ κατοικίῳτ . αὐτῆ ἀποδίδωσιν ὁ Πρόκλος τῆς π β' : καὶ κ γ' : τῶ α' : τῶ σοιχειῶτ , βιβλίῳ ἑσπασίσι . Τῶς διδύχθησαν ὁ Βρίσαν , ὁ Ἀττιζῶν , καὶ Ἰπποκράτης ὁ Χίος . ἔτι ἐπαινεῖται , καὶ ἐλέγχεται παρὰ τῶ Ἀριστοτέλῃ περὶ τῶ δοκιμασθέντι παρ' αὐτῆ πῆραγωγισμῶ τῶ κύκλῳ . τῶν ὁ Ἰπποκράτης ὡφθη ἐπισημότητις , ὅς ἐμπορῆ γὰρ φιλόσοφος , καὶ Γεωμετρίας . ὅς παρὰ τὸν πῆραγωγισμῶ τῶ κύκλῳ , καὶ τῶ διπλασίῳσι ἔτι τῶ κύβῳ ἑσπασίσι ἐρῶνίσαστο διὰ τῆ δύο μέσων ἀναλόγῳτ . ἡ δὲ ὁδοί , ὡς ἀείδῳ καὶ μοναδικῶ πάντες οἱ μιγαγεσίτροι περιπτύξαστο , αὐτῶ ἐστὶ τὸ μίγα ἐκείτο καὶ λαμπερὸν ἐγκώμιον , ὡς ἴσπερὶ ὁ Πρόκλος , ὅτι συγγράφει ἑσπασίσι σοιχειῶ , καὶ τὰ παρ' ἄλλοις ἐφίθεστα ρυθμίδῳ δέταξεν .

Ὁ δὲ Δημόκριτος ἐποῖος ἡ περὶ τῶ Μαθηματικῶ ἐκ τῆς φιλοσοφίας αὐτῶ συνάγεται , θαυμάσιος γὰρ ἐπ' ἀμφοῖν . τῶ τὰ φυσικὰ ἀπομνημονόματῳ , ἔτι ἴσως καὶ τὰ μαθηματικὰ , ἀπώλοντο , ὡς τινεὶ λέγουσι , φθόνῳ τῶ Ἀριστοτέλῃ , τὰ ἴδια μότα ἐφίμεν ἐν ταῖς χερσὶ τῶ ἀθρόων διαφίβητ .

Θιόδωρος ὁ Κυρναῖος , καὶ περ' αὐτῶ μαθηματικὰ συγγράμματα ἐ σώζεται , πόντον μείπι μὲν ἄλλω ἐκλήρωσαστο ἐτόματις , ὅσον καὶ τῶ Πλάτωνος ἀπομνημονόματῳ διδάσκαλος . Καπλάβομεν πίνῳ ποπὲ καὶ τὸν Πλάτωνα . ἔτιτες ἑσπασίσι ἔπρις εἰς μῆζον φῶς ἤγαγε τὰς Μαθηματικὰς ἐπισήμας . αὐτὸς μὲν ἄλλω κατατιθέμενος σπουδῆν περὶ τῶ Γεωμετρίας , μιγίσις καὶ ἑσπασίσι καταπλάτισεν , αὐτὸς ἑσπασίσι τῆς Ἀγαλύσιως , ἀλεθισάτις ὅπως ὁδοί τῶ ἐφίσκεν καὶ συλλογίξαστο . τὰ ἴδια φιλοσοφικὰ συγγράμματα μαθηματικὴς λόγῳσι δέταξεν καὶ ἀπ' ἐφίξῃ , καὶ πῶ ἔ , τι ἐν μῆθῳ .

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Π Ρ Ο Ο Ϊ Μ Ι Ο Ν. xvii

μαθηματικοῖς ἀξιάγασον, ὡς τῆ φιλοσοφίᾳ. Ἀκαδημίαν ἐν Ἀθῶναις ἀνήγειρε, καὶ ἐπὶ τῆς πύλης ἐπέγραψεν (ὕδεις ἀγεωμέτρητος εἰσίτω.) λαμπρὸν πόντον τεκμήριον, ἐφ' ὅσον ἔκ ἀλλότριος, ἢ ἀσφιλῆς, ἢ ἄκοσμος, ἀλλ' οἰκεία, ἔσφιλῆς, καὶ ἐπιτηδεία ἢ μάθσεις πρὸς τὸ ὀρθῶς φιλοσοφεῖν. ὅσον δὴ περὶ τοῦ Πλάτωνος ἐξηγήσατο Διανὴς καὶ σπυδαῖος περὶ τῶν μάθσεων, εἴσεται ὁ ἀναγνὴς τὰ αὐτῶ ἀπομνημονόματα.

Ἡ Ἀκαδημία τῷ Πλάτωνος Κέρας ἀνεδείχθη Ἀμαλθείας, κατεκόσμησε Μαθηματικοῖς τὴν Ἑλλάδα. Ξειθαίδηκα οἰκείους τῷ Πλάτωνος μαθητὰς παραδίδωσιν ὁ Πρόκλος, παραχθέντας ἐν ταύτῃ, ὧν διαφύραση σπυδαῖος καὶ ἀσκήσει ἀπηρτίδαι τὴν μαθηματικὴν. ὧν ἦν Λεοδάμας ὁ Θάσιος. Ἀρχίτας ὁ Ταρυντῖνος, Θαιπτός ὁ Ἀθῶναῖος. παρ' ὧν διαφύραση ἐπλατυώθησαν τὰ μαθηματικά. ὁ μὲν Λεοδάμας ἀκριβῶς ἐκδίδαχθεὶς τὴν Ἀνάλυσιν παρὰ τῷ Πλάτωνος, μεγάλῳ εἰς ἔπειτα καταβαλὼν τὴν σπυδαῖον περὶ αὐτὸν, μεγίστῳ περιποίησάτο καὶ τὴν ἐπίδοσιν, ἢ τιμὴν ὁδηγῶν χρησάμενος, πλείστα ἐφιῦρι μαθηματικὰ θεωρήματα, ὡς παρὰ Λαιρτίῳ φαίνεται. τῷ δὲ Θαιπτῷ διδασκόμενοι συγγράμματα, καὶ σοιχεῖα Γεωμετρικὰ, καὶ ἢ τῶ κωνικῶν σωμάτων διαγραφὰς καὶ παραβολὰς. ὁ δὲ Εὐτόκιος παραδίδωσι συγγραφῶσαι τῷ Ἀρχίτῃ καὶ σοιχεῖα Γεωμετρικὰ, καὶ ἄλλου παρὰ τὸν ῥηθέντα, ῥόπον περὶ διπλασιασμοῦ τῷ Κύβου. αὐτὸν παραδύναι τῶν μαθηματικῶν χησίμων τοῖς χειροτέχνοις. ὅθεν καὶ παρὰ Γελίῳ φαίνεται, περιτριπλῶ ξύλινον κατασκευασθῆναι παρ' αὐτῷ, καὶ ἀφίπταθαι. ὡς εἰς ἄκρον ἀφίκετο σοφίας ὁ ἀνὴρ, ὡς καὶ τοῖς φύσει ἀκινήτοις παρὶ χην κινήτικῶν ψυχῶν μηχανικῶς. ὅστις ἐπόμειοι πολλοὶ τῶν μηχανικῶν περυργῶν, θαυμάσια τῷ κόσμῳ ἐπίδειξαν διὰ τῆς τέχνης. Ἀρχίτας μὲν ἦν καὶ μαθηματικὸς ἐρατῆς, καὶ ἐπὶ ταῖς πατρίαις μάχαις περὶ τὰς στρατοπεδάρχης, περὶ καὶ θαυμαστάς ἐστρωθεῖτο.

Νικολείδης μέγας τῆ φήμῃ, λαμπρὸς τῆ δόξῃ, καὶ τῷ ἰδίῳ μαθητῷ Λέοντος τάχα περιβλεπτότερος ὑπὲρ τῶ αὐτῷ ἐφάρμακτων ἐν τῇ μαθήσει. ὁ γὰρ Λέων ὀπαδὸς αὐτῷ συγγράψεν σοιχεῖα τῆς καθόλου μαθήσεως, καὶ τὰ ἀριθμῶτα ἠύξησε, καὶ πρὸς χησιν ἐπιτηδειότερα παρισκόλασε. τότε καὶ μόνου ἐπαξίως σωαρευθῆναι τοῖς ἀρχαίοις γενήτορσι τῆς μαθήσεως.

Εὐδόξιος ὁ Κνίδιος παραπλήσιος τοῖς ἀνωτέρω, πολὺς γεγονὸς τῆς ἀειθμντικοῖς, καὶ ὡς ἴσσορεῖ ὁ Σχολιαστῆς, ἅπαν τὸ σοιχεῖον κατ' Εὐκλείδῳ πέμπτον βιβλίον συγγράψεν, ὁμοίως τε καὶ ἄλλα σοιχεῖα, καὶ γενικώτερα ἀπιπέλασε. καὶ τὰς κωνικὰς τομὰς ἀρχῶν λαβὼν παρὰ τῷ Πλάτωνος ἰκανῶς ἠύξησε. πρὸς τῶν αὐτῶ πρῶτος πέφυκεν αὐτεργὸς τῶ Ἀερονομικῶν ὑποθέσεων, καὶ τὰς ἐκ τῆς Γεωμετρίας πηγὰς, ὡς ἀνωτέρω ὁ Ἀρχίτας εἰς ὀργανικῶν καὶ μηχανικῶν ἀποσῆρμον. Ἀμύκλας ὁ Ἡρακλειός.

κλειότις , Μεσαίχμος , ἢ Δημόστρατος ὁ πῶτος ἀδελφός , Ἐλικῶν ὁ Κυζικιός , Θεόδιος , Ἐρμότιμος ὁ Κολοφώνιος , καὶ Φίλιππος ὁ Μηδμαῖος , πάντες ἔπι Πλατωνικοὶ , τῶν Γεωμετρίας πολλῶν πλειωτέρων ἀπεργάσαντο . ὁ μὲν Μεσαίχμος ἐφεδριῶς τῶν κωνικῶν τομῶν ἀπέειπε , διὰ τῶν ἐπ' ἀρκρον περὶ αὐτὰς σπουδίῳ , ὡς ἢ διαδέμει ὑφὲρ τῆς δύο μίσης ἀναλόγου . ὁ δὲ Θεόδιος , ἢ Ἐρμότιμος οἰκεία συνήγαγε σοιχεῖα γεωμετρίας , καὶ πλατύπερα . πάντες ἔπι τῆς Πλατωνικῆς Ἀκαδημίας γενηθέντα , τῶν τε μαθηματικῶν καὶ φιλοσοφίας εἰς τελειότητα ἔφθισαν , ὡς φησι Πρόκλος . ὁ δὲ Ἐκκοκράτης ἀκροατὴς τῶν Πλάτωνος , καὶ Διδάσκαλος ἐφ' αὐτὸν τῶν Ἀριστοτέλους , περιβλεπτοῦς περὶ τῶν μαθηματικῶν , ὅθεν ἐθέλοισι τινι αὐτῶν ἀκροατῇ γενέσθαι , ἀπεῖρε Γεωμετρίας , ἀπὸ τῆς φησι , ἢ γὰρ ἔχει λαβὰς φιλοσοφίας .

Περὶ δὲ τῶν Ἀριστοτέλους τὰ ἀνὰ λέξω . πάντα τὰ αὐτῶν συγγράμματα πλήρη μαθηματικῶν ἀποδείξεων . ἐξ ὧν συλλέξας , συμπήθειον ὁλοκλήρον ἐν βιβλίῳ ὁ Βλαχάτης , εἰς τῶν νεωτέρων Λατίνων . Ἐκ τῆς τῶν Ἀριστοτέλους σχολῆς δύο μόνοι διὰ φήμης ἀγοῦται , Εὐδημος , καὶ Θεόφραστος . ἔπι συμπήθειον δύο βιβλία περὶ ἀριθμῶν , περὶ Γεωμετρίας πύσσαρα , καὶ ἐν περὶ ἀτόμων γραμμῶν , αὐτὸς καὶ μαθηματικῶν ἰσοφίας συνήγαγε . ἐξ ἧς ὁ,τι Πρόκλος , καὶ ἄλλοι τὰ οἰκεία ἐδωκείδισαν .

Τύτως διεδέχθησαν Ἀρισταῖος , Ἰσίδωρος , καὶ Ἰψικλής , Γεωμετρίας μιγάλες ὁτόματος καὶ ἀγχινοίας , ὡς εἰσι γενηθέντα τὰ κατ' Εὐκλείδην περὶ τε περὶ σφαιρῶν βιβλία . ὁ γὰρ Εὐκλείδης μετ' αὐτῶν ἐστύχων αὐτοῖς , καὶ ἄλλοις παραδρανοτέρων φιλοσοφειῶσι σοιχείοις , καὶ ἀκριβῶς θεωρήσας , τὸ μὲν ἐλλειπῆς ἀνεπλήρωσι , τὸ δὲ σωμαπτυγμῶν , καὶ ἀσαφῆς εἰς κρείττονα μετῆγαγε σαφῶς , ἠὲξισίτι καὶ ἀσφαλέστερον ἀπέδειξε , διαπύτων εἰς ὅσον τανυῶ πρῶσι ρυθμὸν , ἐδωρήσατο ἡμῖν καταλιπὼν ταῦτα τὰ Στοιχεῖα , ἀτινα ἔδρη πανταχόθεν τῆς Οἰκουμένης ἀνα χεῖρας εἰσι τῶν εἰς τὸν Λαβύρινθον τῆς Μαθηματικῆς ἀρημεσίων ἐνδιαφίψαι τῶν . ὅς ἀπύτισσι τὸ κειτὸν χριῶν , τῆς σ π δ' : ἔπει πρὸ Χριστοῦ . Κατακολύθησαν αὐτῆς μετῆκατὸν χριδὸν ἔπει Ἐρατοθεσίης τε καὶ Ἀρχιμήδης . Ἐρατοθεσίης μὲν ἐπίσημος ὤφθη παρα τοῖς Μαθηματικοῖς διὰ τὰ αὐτῶν συγγράμματα , ὡν πολλὰ μὲν ἔφάνθηαι τῆς χροῦ , σώζονται δὲ καί τινα . ὡσαύτως τε καὶ τῶν Ἀρχιμήδου τὰ πλεῖστα ἀπώλοντο , ἐκ τῶν σωζομένων γὰρ συνάγεται τὰ ἀπολωλῶτα .

Ἀλλ' ὅταν τῶν Ἀρχιμήδου ὀνομαζῶ , τῶν κολοφῶνα τῆς ἀνθρωπίνης ἀγχινοίας εἰς τὸν ἀντιλαμβάνομαι , καὶ τῶν λύσιον ἀπάσης ὑψηλοτέρης μαθηματικῆς διδασκαλίας . τὰ σωζόμενα αὐτῶν ἀξιάγαστα συγγράμματα ἐξέδωκαν εἰς φῶς ὁ Πολύβιος , ὁ Πλάταρχος , ὁ Τζέτζης , καὶ ἄλλοι . Σύγ-

Π Ρ Ο Ο Ξ Μ Ι Ο Ν. κίχ

χρονος τῆς Ἀρχιμήδου ἤκμασι Κώνων ὁ Γεωμέτρης καὶ Ἀστρονόμος, ἔ τὸν θά-
 τατον προθεῖ Ἀρχιμήδης ἐν τῆς περὶ τῆς ἀγωνισμῶ Παραβολῆς βιβλίῳ .
 μιτὰ τῆς ἀμείσως μικρῶ παραδραμόντος χρόνου, ἐξῆλθεν εἰς φῶς Ἀ-
 πολλώνιος ὁ Πηργαῖος, ἄλλος κοσμήτωρ τῆς Γεωμετρίας, ὅτεκα καὶ τὴν
 κλῆσιν πετύχηκε. Μίγας Γεωμέτρης - τῆς σώζονται ἐπὶ βιβλία περὶ τῆς
 κωνικῶν - τῆς ὁφείλονται τὸ ε δ' : καὶ ε ε' : κατ' Εὐκλείδην, συωτιμημέ-
 να παρὰ τῶ Γ' φιλέως, μιτὰ τὸν Ἀπολλώνιον ἤκμασαν Ἰππάρχος τε καὶ
 Μεσίλαος, ὧν ὁ μετ' ἐξ, ὁ δὲ πάσαρα συήγραψαν βιβλία περὶ τῶν
 ὑποτεινυσῶν ἐν τῆς κύκλω, δι' α' ἔ τὴν τυχῶσαν οἶδαμεν χάριν ἀμφοτέρω,
 ἐπωφιλίστων ἕσῶν σραγματειῶν . ὁ δὲ Μεσίλαος συήγραψε καὶ τρία βι-
 βλία περὶ σφαιρικῶν ἔργων . Οιοδόσιος δὲ ὁ Τειπολίτης τρία περὶ
 σφαιρικῶν ἐπωφιλίστατε βιβλία ἡμῖν κατάλιπε, ἅτινα ὁσημέραι αὐτὰ
 χεῖρας πάντων διατίθει .

Ἐπει τῆς ὁ: μὲν Χειρῶν ἐξῆλθεν εἰς τὸ φῶς Ἰπολιμαῖος ὁ Κλαύδιος, ὁ
 Κορυθαῖος τῶν Ἀστρονόμων, ἀνήρ ἕντως θαυμασιος, καὶ ὡς φησι Πλίνιος
 ὅτι τὴν φύσιν τῶν θνητῶν . ἕτος ἔ μόνον περὶ τὴν Ἀστρονομίαν με-
 γάλας ἐποίησαντο τῆς ἐπιδόσεις, ἀλλὰ καὶ Γεωμετρίας ἀνεφάνη ἄριστος, ὡς
 βιβαιοὶ τὰ τοσαῦτα ὑπ' αὐτῶ γραφείατε Γεωμετρικῶς . καὶ μάλιστα τὰ περὶ
 τῶν ὑποτεινυσῶν ἐξ βιβλία τῶ Μεσίλαου, πάσαρα δὲ τῶ Ἰππάρχου, συ-
 νιπτυχθεῖατε παρ' αὐτῶ εἰς πέντε μόνα θιωρήματα, καὶ Πλάταρχος ὁ ἐπι-
 σημότατος περὶ τὴν φιλοσοφίαν, καὶ τὰ φιλολογικὰ, ἔχ ἦτον καὶ περὶ τὸν
 Μαθηματικῶν ἕ, ὅπερ βιβαιοὶ τὰ παρ' αὐτῶ συγγραφεῖα μαθηματικὰ
 προβλήματα διαφόρων εἰδῶν . Τὰ δὲ τῶ Εὐτοκίου Ἀχαλωνίτη, καὶ Ἀπολ-
 λωνίου πολυμαθῆ χάγια εἰς τὰ τῶ Ἀρχιμήδου, τίς ἀγνοεῖ; παρὰ τῶ
 αὐτῶ Εὐτοκίου ἀπαριθμεῖται Γεωμετρικὰ συγγράμματα καὶ περὶ διπλασι-
 σιως κύβου, τὰ τῶ Φίλωνος, τῶ Διοκλέους, τῶ Σπόρου, τῶ Ἡ'ρωνος, καὶ
 ἄλλων, οἷον ἐξοχωτέρων ἐν τοῖς Γεωμετρικοῖς, καὶ Μηχανικοῖς Διδασκά-
 λων . καὶ ὁ μετ' Ἡ'ρων ἀμφοτέροις ἀδοκίμηαι Μηχανικῆ τε καὶ Γεωμετρίας, ἡ
 γὰρ παρ' αὐτῶ παραδοθεῖσα διπλασιῶσις τῶ κύβου, βιβλίῳ γ' : ἀποτάσει
 ζ' : ἔλιγχός ἐστι τῆς μεγαλοσιῶς τῶ ἀδρός, καὶ παρὰ πᾶσι φέρεται τὰ πρω-
 τῆα . οἱ δὲ ἔπροι τῆς μετ' χρόνω ἕστροι, τῆ δ' ἀγχοσιῶς περὶ τὰ τοιαῦτα
 τοῖς ἀρχαίοις σωαριθμητοῖ . μὲν τῆς ἤκμασι Κτισίβιος ὁ Ἀλιξανδρῶς,
 ἔ τὰ ἀξιάγασα μαθηματικὰ συγγράμματα κρείττονα ἔδοξαν πασὶς ἐγκω-
 μίαι παρὰ τῆς Βίβυβίῳ, Πρόκλω, Πλινίῳ, καὶ Ἀθῶναίῳ, τῆς ἐσάμιλός
 τε καὶ σύγχρονος περὶ τὸν Δύδιμος, ἕπως ἀδοκίμηαι παρὰ τοῖς Μαθηματι-
 κοῖς, ὡς καὶ ἔτισι ἀροτιμῆται τῶ Εὐκλείδου παρὰ τῆς Πρόκλω, παρὰ τὰ
 αὐτῶ ἀπομνημονόματα .

Συγκαταλίγεται τῆς ἀνωτέρω ὁ, τε κλυτὸς Διόφαντος, Ἀλιξανδρείας καὶ
αὐ.

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

αὐτὸς γόνος , μέγας περὶ τῶν Ἀριθμητικῶν , οἷος Ἀρχιμήδης , Ἀπολλώνιος τε καὶ Εὐκλείδης , περὶ τῶν Μηχανικῶν καὶ Γεωμετρίας . τῆς τῆς ἀγχιουσίας ἐφεύρημά ἐστιν ἢ Θαυμάσιος ἐκείτη Ἀγαλυτικὴ , καὶ σιωθετικὴ μίθοδος , ἢ παρὰ τοῖς πωτέροις Ἀραβικῶ ὀνόματι Ἀλγίβρα ἀποκαλεῖται . παρὰ τὰ ἄλλα αὐτῶ γραφῶν , τῶτο καὶ μόνον ἐπαρκεῖ εὐδὲς ὄφρημίαν τῆς μεγαλοστοίας τῷ ἀνδρὶ , θεῖον γὰρ ὄντως ἐστὶν ἐφεύρημα , ἀνακαλύπτει γὰρ ἅδυνα τῆς φύσεως , καὶ ἅ ἀδύνατα δοκεῖ τοῖς καὶ διαβατικωπάταις τῶ νοῖ , αὐτῆ μίθοδος ῥᾶτα καὶ πᾶσι ἀποδεικνύεται , καὶ λύει . παρὰ τοῖς Ἀριθμητικοῖς ἐπαξίως ἀφημῶνται , Μικόμαχος καὶ Σερῶν , ἐπίσημοι ἄμφω , περὶ τῶν Γεωμετρίας , Ἀριθμητικῶν , καὶ Μουσικῶν , οἷος τὰ περὶ τῶν μαρτυρεῖ οἰκεῖα ἀπομνημονόματα , καὶ πῦτα τὰ περὶ τομῆς κυλίνδρου καὶ κώτε δύο βιβλία τῶ Σερῶν .

Τύποις κατακολύθεσαν Πρόκλος ὁ Λύκιος , Θέων , Πρόκλος ἄλλος , (ὃς ἐπέφρασε τὸν τῶ Βικελιανοῦ σόλον πολιορκητὸς τῶν Κωνσταντινουπόλεων τῆ ὀπτιανῶ μηχανῆ τὸν κατόπῃ , ἐπὶ βασιλείας Ἀναστασίου ἔτει τῶ σωπερῶ φιδ' : ὡς παραδίδωσιν ὁ Ζωναρᾶς) καὶ Πάππος , ὃς περιελάττει τὸ πλῆθος τῶν Μαθηματικῶν , τῶ μετὰ χρόνῳ ὕστατος πάντων χριστῶν , ἐκτὸς τῶ Πρόκλου τῶ εἶν , τῶ δὲ λαμάρῶν τῶ ὀνόματος συγκαταληκτικῆς τῆς πάλαι . ὁποίας γὰρ ἐτιδέσθαι ἔχον περὶ τῶν Μαθηματικῶν οἱ ἔρεις ἕτοι , τὰ αὐτῶν ἐπίσημα συγγράμματα δηλοῖ . τῶ μετὰ τὰ εἰς τὰ τῶ Εὐκλείδου χόλια , καὶ Πτολεμαίου , τῶ δὲ ὠταύτω , τὰ περὶ πάντα τῶ Πτολεμαίου . ὡσπερ καὶ τὰ τῶ Πάππου , εἴτι τῆς τῶ Πτολεμαίου πᾶσι χόλια , καὶ ἢ παρ' αὐτῶ συγγραφεῖσα συλλογῆ τῶν μαθηματικῶν ἐν παντὶ εἶδη μαθήσειως , συμπροσμεῖν εἰς ὀκτῶ βιβλία , ὡν τὰ μετὰ δύο , ἕπι ἀπώλοντο , ἢ κρύπτονται ἐν βιβλιοθήκῃ τινὶ ἀδήλω , τὰ εἰς λοιπὰ ἔξ , πῶτον ἀφθόνως πανταχόθεν ὑπάρχει , καὶ παρὶχόμενα παντοῖα μαθήματα , ὡς ὑπὸ πάντων ἀπὸ τῶν πρώτων τῶν πάλαι ἀπομνημονόματα συναρῶνται . ἕκμαζον δὲ ἕπι τὸν τέταρτον αἰῶνα .

Ἐχίτε πέντε , ἄμφω Ἀναγνώσαι , βραχεῖαν ἰσορίαν περὶ ἀρχῆς καὶ ἀρεῶν τῆς Μαθήσειως , ὅξ ὡν δηλῶνται ἢ ἀρχαῖος , καὶ ἐξοχότες αὐτῆς , καὶ ὅτι οἱ αὐτῶ ἕγιμόντες τῆς Φιλοσοφικῆς Ἀριστοκρατίας ἔτικον ἐπὶ τῶν δύο δυδίμους ἀδελφὰς τῶν φιλοσοφίαν , καὶ τῶν Μαθηματικῶν , πῶτον οἰκίας καὶ συγγενῆς , ὡς ἀδύνατον ἀπ' ἀλλήλων χωρίζεσθαι , διὰ τὸν ἕμφων τῆς ὁμοιοῖας δισμῶν , καὶ τῶν ἐπῶν ἀτελῆ εἶται , ἐκλειπύσας τῆς ἐπῶν . τῶ γὰρ μάλιστα ἐκίτεσ' ἡ ἐκδῶνται τύποις τῆς παρῶσας ἀραγματείας , βυλόμεσον εἶται κοινὰς πᾶσι τῆς φιλιπιδύμοσιν Ἑλλῶνων παισῶν , εἶκαὶ πολλαῖς ἐπέτυχον δυσχερείαις , ἕχ ἕττονας ὑπῆνιχον καὶ τῆς πότους , εὐδὲς σύστασιν τῶ ἀράγματις , ἀφαιλόμεσον τὸ κοινωφιλῆς τῶ ἰδίῳ ,

καὶ

Π Ρ Ο Ο Ύ Μ Ι Ο Ν . κκί

καὶ πάντα δεύτερα ποιῶν , τὸ καὶ μέγαν ἠγάμενος φιλοτιμίαν , τὸ ἀναφανύσασθαι ταῦτα αὐθις τῆς Ἑλληνικῆς γένεσι . εἶδ' καί τι παρίδραμι περὶ τὸν ἐπανόρθωσιν , συγγνώμη τῆς αἰτίας , ἔτι οἰκεῖον , ἔθ' ὑπ' ἀμελείας , ἀλλ' ἐξωτικὸν τὸ αἶτιον , πῶς γὰρ ὁ ὑπ' ἀγάπης κινήμενος , τοιαῦτόν τι πράξει ; Ἐρρωμένοι διαβιώσοιτε , καὶ εὐδαιμονοῖτε ἐν ταῖς κρείτταις .

Εἰδήσεις περὶ τῆς Ἀειθμητικῆς .

Γινώσκοντες , ὅτι τὸν προσεθεῖσαν Ἀειθμητικὴν καὶ τέταρτον ἀποπληρῶσαν τόμον , μήτε μυσίαν τινὰ ταύτης τῆ ἐκδοτῆ ποιημένον ἐν τῇ προσφωνητικῇ εἰδήσει περὶ τὸν ἄλλων πραγμάτων , μήτε συμπροκλεισμένον ἐν τῇ τιμῇ τὸν ἄλλων , ἐπαγγελόμενος τις ἐκδύται τύποις ἄλλοθι , ἀπίτυχε τῆ σκοπῆ . μαθὼν δ' ἔγωγε τὸ συμβῆναι , καὶ παρακαλούμενος ὑπὸ πολλῶν τῶν καθ' ἡμᾶς , καὶ μάλιστα τῶ ἐμῷ καθηγεμόνος , καὶ μὴδ' ὑπεριγκῶν χηρᾶειν τῆ καθ' ἡμᾶς τοιαύτης ἐπωφιλῆς πραγματείας , καὶ κοινῆς ὑπερήτιδος πάσαις ταῖς ἐπιστήμαις , καὶ μάλιστα τῆς ἐμπορικῆς βίῳ , σωτηρίδμησα ταῖς ἄλλαις πραγματείας , καὶ ταῖς βυλομύθοις κτῆσαι , παρέχεται εἰς τιμὴν δίκην λιγῶν τῆς Ἑντιῶν , ὅσον ἀμίλει τιμεῖται ἐν τῆ τύπῳ , μὴ τὸν τύπον γὰρ τιμηθῆσινται πλείστος .



Ε' Π Ι'.

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Ε Π Ι Γ Ρ Α Μ Μ Α .

Τῷ Κυρίῳ Γυναίκε Μπαζοπέλει τῷ Κρητῷ, πρὸς τὸν Μιθόδιον.

Ὡς ἰδίλοισι δύνει ἀπὸ Ἐσπερίας ἐφ' Ἐώων
Καλὰ Μαθήματ' ἀγείεις ὡς παλιγενιχίως.

Ὡς περ ὁδογὸς εἰς αἴπει Σοφῶν Γενιτέρων,

Τοῖσι τοῖσιν ἰσχυρῶς, ὡς περ δίδωσι Οἶός.

Τῷ θνητῷσιν ἰών, ὡς Τετρακτὸς, Μιθόδιε,

Εὐρὺς Ἀθανασίω Δείμασι σῆς Σοφίης.

Πρὸς τὸν Αἰδισιμιλλοχημιάτην Κύριον Μπαλαῖον.

Νῦσον Γυνογίη σοβίει, Διὶ τ' ἀπο Λιμὸν,

Καὶ Φαίδων ὄρνιθι ἀνπλίνθε φαίας.

Ἢ δὲ Σοφῷ Μπαλαῖοιο Μάθησις, ὄστω ἀποαιρεῖ.

Ἡλεῖν κείων, Δύμιον Ἐκλάδος, Ἀδμολίνης.

Εἰς τὴν Μάθησιν.

Τίς ποτ' ἔγωγε πλίδω βύλει μαθίαν, φίλ' ἑταῖρι;

Ἰδμοδά σε Σπίθμη, καὶ Ζυγὸς ἐκπλίει.

Ταύτοισι Κτίσεις Μέγας Αἴω ἐπὶ πίστεω, ἄρῶν

Αἰθίρα, τῷ τ' ἄλλων παίδ' ὅσα καλὰ λίω.

Κεῖνε, εἰ κατέχεις, καὶ ὄλωσ' ἡγῶ, Εἰκόσ' ἀσπίω.

Ἄντικρυς ἐκτοπύοις, τῷ Κτίσιν ἐκφασώ.

Εἰς τὴν Βίβλον πῶς Μαθήστω.

Τίποτε με δέρις ἀγαυὸν ἀφίσωθε; πόπλιδέ με Κυρί.

Δείξω γὰρ Γαίης, καὶ ἄρῶν Σοφίω.

Τῆς εἰχ' ὡς Μέγ' ἄρῶν τιοὶ Ἐκείος Γενιτέρης.

Κληρονομεῖν βύλει; παίδιο, ἢ καλίω.

Πρὸς

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Ε Π Ι Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Α

Εἰς τὸν παιδισιμώτατον καὶ Ἐπισημονικώτατον Ἀρχιεπισβύτηρον Ἰωαννίτων ,
καὶ Διδάσκαλον τῆς πρώτης σχολῆς τῆς ἐκεῖ , τὸν συγγραφεῖα
τῶν διὰ τῶν Μαθηματικῶν ἀσχηματιῶν .

ΗΨΩΝΙΤΩΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΒΥΤΗΡΟΝ

Η Μιπρὲς γυνὴς μίγ' ὄκειαρ , πάμμιγάτ' εὖχος
ἩΨείρω, ἰδὲ εὖς Ἑλλάδος ἀρτιφαίς,
Ἰωαννίτων Ἀρχιεπισβύτηρι ἰρι

Ἡ δὲ καθηγῆτερ Μπαλλαῖε πολυῖδρι,
Ὀλβιος εἶσι πότων σὼν ἰδρώπωντ' ἀμιφῆπων
Ἐμπυς γὰρ βίβλυς γράφει, ἰδ' ἄρτι γράφεις
Τόπας, ὅσαι εἶσι διδασκαλίης σίο μῦσαι
Ἑλλάδι, σῆς σοφίης κέρυκις ὑψιβόαι.
Νῦν δ' αὖ ἄπυς μὲν, πολυχηῖς δ' Ἑλλάδι βίβλυς
Τάςδε, μαθηματικῆς εὖς μέγα μισοφόροις,
Μνημόσυρον σοφίης γράφει σῆς. ὑποτ' ὀλεῖται
Τῦνικα σείο κλίς ζῶσιπ κ' εὐσιμίοις.

Ἐπρον .

Ἄρτι, πάλαι ποθίον γέρος Ἑλλασίων, σοφὸν ἄνδρα
Ἀξίον Αἰώνων ἔλλαχε τῶν ἀρετῶν,
Μπαλλαῖε ἰδυοσύρσι μαθηματικῇ ἀρεφίροντι,
Μάρτυρις αὖτε βίβλοι, Ἑλλάδα αἶς γαυθείς.
Ζῶεις, εὖς σοφίης πῆρχαῖον ἀν' Ἑλλάδα φαίνων,
Πολλὰς ὀδαίμων εἰς ἔπιων ἔλικας.

Ἐπρον .

Τάςδε μαθηματικῆς ὡς εἶδον ἄφρω νοτιόχαις
Πυκτίδας, ὡς ἔφασαν αἱ Ἑλικωτιάδεις
Θάμβει συχόμεσαι μῦσαι; ἦρ' Εὐκλείδης π,
Ὅς σοιχωπῆς εἶσι μαθηματικῆς,
Ἐκθορον εἰς σικάδων νῦν; κ' Ἀ' εὐδμητικὸς λῶ ὅς
Νικόμαχος; σὺν πῆς μηχανικοῖς ἀτίβη,
Ἐξοχος ἀρ' ἰδμων Ἀρχιμήδεις; Πτολεμαῖος
Πρὸς πῆς Ἀ' σρενόμος εἰς βίον ἔλθε πάλιν;
Τάς δ' ἀπαμειβόμετος ἀροτίτη μισσηγίτη Φοῖβος.
Ὡ' πότνια κῆραι Αἰθιρῶιο Διὸς,

Γα.πρ.

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Ἰωαννίνων γόνον εὖ ἴσ' ἔκ ἀπορεῖτε,
 Ἐμμίπρον φημι θρήμμα, τὸν δ' ἔξωσον,
 Ἀρχικαθηγητῶν πατρὶδος κεν εἴης πολυίδεον,
 Ἀρχισοφιστὸν Μπαλλᾶνον ἰσόσορον.
 Κείνων ἀντὶ μόνος νυνὶ πάντων ἤρκισεν ἕτος.
 Ἐλλάδι, τίς δὲ βίβλος φέρτατα σωθέμενος.
 Αἰ δ' ἄρ' ἔφω μῦσαι πάλιν, ἕκαστον ἐπιπέος ὅς δὲ
 Τοῖς πάντων κείνων μισοδότοις σιφάνοις.
Ἔτερα δὲ ἰαμβικῶν ζήχων εἰς ἐκάστῳ πραγματείῳ
Εἰς τὴν ἀσυνόπτῳ Ἑρμηνείῳ τῷ Εὐκλείδει.
 Εὐκλείδῳ ἔχει ἄρτι τὴν Εὐκλείδῳ
 Εὐληπτον αὐτὸν ἐκδιδακτικῶς Μπαλλᾶνος.
 Εἰς τὴν κατὰ Οἰοδόσιον Φαιρικά.
 Κατὰ Μπαλλᾶνον, Σωδόσιον μὲν λέγε.
 Σφαῖρα Μπαλλᾶνος ἔστι γὰρ Λατινικῶς.
 Εἰς τὴν Γεωμετρίαν.
 Γεωμετρίῃ γῆς μετ' ἀν' μάθης μίτρα
 Οὐ μὴ γὰρ μίτρον τῷ πόνῳ τῷ Μπαλλᾶνου.
 Εἰς τὴν Τριγωνομετρίαν
 Πρόσειξιν ἔχει ἐν Τριγωνομετρίῃ,
 Ὅσον γὰρ δ' ἔξυς ἀδὲ γνώση Μπαλλᾶνος.
 Εἰς τὴν Ἀστρολάβιον
 Λαβὼν δὲ πᾶρων ἀστέρων Ἀστρολάβιον
 Στίλβειν Μπαλλᾶνον ἀστέρων γνώση δίκην.
 Εἰς τὴν Γεωγραφίαν
 Ὡς δ' αὖ γῆς σφαίρας τε πίνακας γράφει
 Ἀτμῶν πῆρα σφαίρας τε ὁ σφαιρόνυμος.
 Εἰς τὴν Ὀπτικῶν.
 Καὶ ὀπτικῶν δὲ μαθητῶν χαίρων μάλα
 Ὄδηγόν ὄμμα κ' γὰρ ἔχει Μπαλλᾶνον.
 Εἰς τὴν Ἀριθμητικῶν.
 Πράξεις ἀριθμῶν κ' λόγους ἐκμανθάνων,
 Θάμβει ἀριθμῶν Μπαλλᾶνου σοφῶ πόνους

Εἰς αἰδίῳ ἀγνωμοσυνῆς τεκμήριον

Ὅ τῷ σῶν μαθητῶν ἐλάχιστος μετ', ἀλλ' ἀγνώμων

Νικόλαος ὁ ἐκ Μισόβου

d

Πρὸς

Πρὸς τὸν Αἰδισιμῆλογοιμάτατον ἢ Ἐπιστημονικώτατον κύριον Μπαλαῶν

Ε Π Γ Ρ Α Μ Μ Α .

Χαῖρε καθογκτὲ Μπαλαῶε , ὑπερπλὲς ὄντως
 φιλομαθῶν ἰσχες , πᾶσι τῷ σου ὄφελος
 καὶ γὰρ Ἐπιστήμας , ἅς κρύψε χρόνος γὰρ ποιήσας
 σοῖς τ' ἠπειρώταις , ἀλλοδαποῖσι φάεις
 Ἀφειδῶς δ' αὖ πῶσι σὺν γι. πότῳ μιτῶσας
 τίσει' ἔν σοι θιὸς Γῆς ἔτι ἐν δὲ Πόλει .

Ἐπρον σφὸς τὸν αὐτὸν .

Σφαῖρα μὲν εἶρηται ψυχὰ πῖς φιλοσοφῶσι
 Σφαῖρα δὲ ἢ Γαῖα , σφαῖρα π καί γι Πόλις
 Ἄστρα τῇ σφαίρῃ τῇ χήματι εἰκίλα , Σφαῖρα
 καὶ μοι Μπαλαῶεσ Λατινικῶς λέγεται .

Γῆς γὰρ χήματος , ἠδ' ἄστρον π , πόλιον πίει ,
 καὶ ψυχῆς ἤδη φιλοσόφου μοτός .

Ἐπρον πρῶσιχον σφὸς τὸν αὐτὸν τῇ τῶ αὐτῷ
 θαυμάσιον μαθηματικῶν βίβλον .

Χαῖρ' Εὐκλείδῃ , ὅς γι μαθηματικῆς κατέχει κλίην ,
 καὶ Γεωμέτρων Ἄστροτόμων τε κλίος
 Παισὶ γὰρ Ἑλλῶων ἤγειρι μαθηματικῶν γι ,
 Μπαλαῶεσ κάμτων σφιν' γι πισῶσας ὄλιω
 Ἐπρον διὰ τίχων Γαμβικῶν

Σιμοί π τῇ πάντιμοι Ἑλλῶων γόνιοι .
 Ὅσοις μάλιτα τῷ μαθημάτων μέλε.
 ψυχῶν ερσίας τε ἐκφίρειν τῇ καρδίῳ
 Καρπαῖς ἀθανάτις γι Μπαλαῶν πότοις
 Πρὸς αὐτὸν ἤδη συνδραμόντες ὄπτιως
 Λάβητε καὶ τῷ ποθυμῶν πλίον .

Ἐπρον εἰς τῶ αὐτῷ πῶσορον βίβλον .

Τῶ βίβλον ἰδῶν Μπαλαῶν Σερωπίτῃ
 Ἑρμῆς λόγῳ ἀειτος ὦν ὑπερίτης
 Χ' ἢ Τρισμύγιστος τῇ σοφῶς Ἑρμῆς πάλιν
 Ὅτι ἔρασαν καὶ βροτῶ αὐτῷ βίβλος .

Εἰς Ἀἰδίσ ἀνοσίας ἢ Σερμοπῆτας εὐλαβείας πεμήριον ,
 Καμπίτης παππα-Φιλίππου ὁ φιλόποτος , ὁ ἐκ Ναύαυης πῶς ἐν Μακεδονίᾳ ὁ
 τῷ σπουδαίων Ἑλλάχιστος .

Πρὸς

Πρὸς τὸν αὐτὸν Κσ Δημητρίου Παππαπονιάδου.

Ε Π Ι Γ Ρ Α Μ Μ Α.

Ηἴλιος ἀπολίνθε σιλασφόρος ἦκεν ἐπ' αἶαν
 Φωτίτε πάντα φάεν κρυπτά πῶν βολάων
 Ἄλλος Γωανίηθε δ' εἰσφόρος ἐκθορεν αἶτλω
 Δείξετε οἱ σοφίη πάσι πύλας ἀδύτης
 Ἀειθμητικὴς τε, Γωμητῆρος ἰδὸν τ' αἰθίς
 Ἀετομοίης, χ' αἶπιρ ποσότητα ὄλων
 Ἐχόν, συμπεχε' ἠδ' ἔθ' ὀρισιῶν, πάπσι δ' αἰψα
 Ὅργε' ἄρητε σαφῆ θῆκεν ἰμειρομύσις.

Ἐπρον.

Ὀλβιόδαιμον χαῖρε κάρηαρ Μπαλαθε μῦσα.

Κλεινὸν κη σιπῶν, εὖχος Γωανίωων.

Πρὸς πῆς φιλομαθεῖς.

Εἴ τῳ ἐν εἰθισφιν Ἐπιστήμης ἔρον ἴδμεν,

Τάνδ' ἔχέτω χέρισιν ἦσι βίβλον ζαθίλω

Ἡ' Μπαλάνοιο πόρος πολυέδμενος ἐς φάος ἦξε.

Ὅν σιγίωων κέτις ἦτισσε ἢ λαλίωων,

Γαμβικὸν εἰς τλω μαθηματικῶν.

Μῦσαι καλῶσι πῆς ἔρασαῖς τῷ λόγων

Λαμορῆ γρο φωνῆ πάντας εἰς ἀίωχίαν

Δραμόντες ὄκα διῦτε τῷ ἠδυπνόων

Καρπῶν μιπαχόιστε τῷ μαθημάτων.

Ε Π Ι Γ Ρ Α Μ Μ Α

Ἡρωλεγεῖον εἰς τὴν αὐτὴν Κδ Κωσμᾶ Γίῃ πρὸ Συγγραφίας.

Γῆς ὑπὸ ἡλίῳ φαισφῶρε καταδύτης,
 Αἶχος πῖς πᾶσι σκίδνεται αἴψα μίγα,
 Αὐτὰρ σίλβει πάντα φασόως ᾧδε ὑπὲρ γλῶ·
 Ως σὺ καὶ βίβλος, λῶ γε λαβὼν κατέχεις
 Ἀγνῶστε ἕσσι, μίγα μύσαις ἔπλετο ἄχθος,
 Νῦν δ' αὖ κέρπονται, ὅττι τύποις ἐδέθη.

Ἔτιρον.

Εἶσε λάβη ποτ' ἔρωσ δρίψασαι ἄνθια μυσῶν
 Νῦν τε Ἐπιστημῶν κάλλιπον ὠραίσαι
 Δίχουσο πῖς δε βίβλος τιφακτύϊ γῆμα φηρίσας
 Ἡδ' ἀόκτους πάσας, ὡς γειδωῆρ μελέτα.



Ἀνωτέρω εἰς τὴν αὐτὴν

Ε Π Ι Γ Ρ Α Μ Μ Α.

Ρεῖ κρήνη χύσσεια ῥίεθρα μαθηματικὸρῆς
 Ἡς φιλεπισῆμεν εἰς κόρον ἐξαρύε.
 Βιπαλάτες λῶ πελύϊδες ἔτῶξε μυριόκρωτον·
 Ὄμματε Δουγαίῳ, κυδαλίμῳ τε πότῳ.